

I ntervju

Za četiri mjeseca gotova je dokumentacija, za aplikaciju prema fondovima treba još tri mjeseca, natječaj još desetak mjeseci, za evaluaciju još par mjeseci. Dakle, za 15 mjeseci imat ćemo radnike i na Svetom Ivanu. Možda bude i pola godine više, ali vjerujem da bi za tri i pol godine, osim Svetog Mihovila, dvije obnovljene i konzervirane tvrđave u funkciji

HRVOJE ZEKANOVIĆ PREDsjedNIK DRUŠTVA ZA OČUVANJE

piše Mario Krnić
 foto Josipa Bolanča

Do 2015. godine Š DOBITI TRI URE U FUNKCIJI TURIZ

U Novinarskom domu u Zagrebu pred brojni uvažanim gostima, Šibenčanima i prijateljima Šibenika Društvo za očuvanje kulturne baštine 'Juraj Dalmatinac' prezentiralo je projekte uređenja tvrđava sv. Ivan/Tanaja i Barone/Šubićevac. Društvo je prezentiralo idejno rješenje za uređenje tvrđave sv. Ivan koje su izradili zagrebački arhitekti Dina Vulin Ileković i Boris Ileković, a po njihovoj narudžbi. Zamišljeno je da Tanaja postane mjesto koje građani Šibenika i njihovi gosti često i rado posjećuju, dobro povezana s gradskim tkivom osvjetljenom i uređenom pješačkom i kolnom vezom te zračnim tramvajem, odnosno žičarom koja bi spajala tvrđavu sa starijim dijelom grada. Društvo 'Juraj Dalmatinac' osnovano je u lipnju 2012. godine s ciljem upravljanja kulturno-povijesnim spomenicima koji će mu biti povjereni na korištenje, zatim upoznavanja građana s kulturno-povijesnim spomenicima šibenskog područja, te isticanja njihove kulturne vrijednosti i značenja za Grad. O tematici najspominjanih projekata uređenja šibenskih fortifikacija razgovarali smo s predsjednikom društva Hrvojem Zekanovićem.

Kako je prošla prezentacija u Zagrebu u Novinarskom domu, jesu li okupljeni bili zadovoljni onim što ste im pokazali?

U Zagrebu je prezentacija prošla odlično. Ali, bez lažne skromnosti, i očekivali smo da će sve proći u najboljem redu jer smo se odlično pripremili. Pozvali smo ljude koji su trebali tamo biti, i došli su, a probudili smo i zanimanje zagrebačkih Šibenčana. Bilo je oko 120 ljudi, a prve reakcije su odreda pozitivne.

Novinarski su dom posjetili Maja Kocijan ispred Ureda predsjednika RH, Ivo Bašić, savjetnik ministra turizma, Tomislav Vukovac, ravnatelj uprave za turističku infrastrukturu pri Ministarstvu turizma, Hrvoje Dokoza, inače Knjnjani, zamjenik ministra zaštite okoliša. Došao je i Franko Vidović, saborski zastupnik, Danijel Mileta, šibenski dogradonačelnik, Matija Bumbak, pročelnik UO za gospodarstvo grada Šibenika, Miljenko Bura, predsjednik Društva Šibenčana, Dino Karadole, direktor šibenskog TZ-a, te Mario Braun, ravnatelj Hrvatskog restauratorskog zavoda. Naravno, i još cijeli niz konzervatora i restauratora.

U TEMATICI STO POSTO

Koliko ste se vi i kolega Zdravko Bogdan pripremali za tu zagrebačku prezentaciju?

Jesmo se pripremali, ali ništa posebno baš za tu prigodu, jer smo već duže vrijeme non stop u toj temi. Sama prezentacija je bila zapravo rutina, a pripremali smo je nekoliko dana po nekoliko sati. Više nam nije bilo ni potrebno jer smo duboko u tematici.

Kakve sadržaje ste predvidjeli na Svetom Ivanu, što građani

možu očekivati od projekta?

Najprije, u projektu su tvrđava Barone i tvrđava Sveti Ivan prikazani kao jedna neodvojiva cjelina. One su i izgrađene u isto vrijeme, blizu su, pa je to i logično, sagledavati ih kao jednu cjelinu. Želio bih naglasiti da su po prvi put u Hrvatskoj sadržaji smišljeni na osnovi želja građana. Dakle, raspisali smo javni poziv na koji su se svi mogli javiti sa svojim prijedlozima, koje smo razmotrili, i kroz kompilaciju prijedloga iskristalizirala se ideja o dječjim sadržajima. Riječ je o dječjem adrenalinskom zabavnom parku, ali ne bismo zanemarili ni edukativnu crtu projekta. Autori projekta nazvali su sve to skupa KIDS Lab, po naški 'dječji laboratorij', koji bi zapravo imao dva najvažnija djela. Jedan je labirint na površini, na donjem dijelu tvrđave koja je dvoetažna, i koji je u jako lošem stanju, a sadržavat će živicu, visine dva i pol metra, sa sedam tematskih polja, u kojem bi se djeca mogla i 'izgubiti' i tražiti određene sadržaje. Ispod tog labirinta, ispod zemlje, planiran je smještajni kapacitet istraživačkog i edukacijskog centra, također primarno namijenjen djeci. Imali bi, naravno, i zabavne sadržaje, poput interaktivnih klackalica, ljuljački, koje bi bile napravljene tako da i samostalno proizvode električnu energiju. Iako, moram naglasiti da se zasad radi samo o idejnom rješenju, sve modifikacije još su moguće. To rješenje mora proći i konzervatore koji će dati svoje smjernice, iako je idejno rješenje rađeno po konzervatorskom elaboratu, ali takva je procedura, konzervatori će pratiti svaki korak projekta. Naravno, doći će i do sugestija sutrašnjih vlasnika, odnosno Grada Šibenika. Dakle, idejno rješenje svakako će se modificirati, u manjoj ili većoj mjeri, ali smjer će ostati isti.

Novci za izradu glavnog projekta već su osigurani?

Točno, te mislim da će se jako brzo i krenuti u izradu glavnog projekta. Za tri do četiri mjeseca očekujem da glavni projekt bude gotov, a novac je već tu, naime Gradu Šibeniku je Ministarstvo turizma osiguralo nešto više od 250 tisuća kuna. Dakle, za četiri mjeseca Grad Šibenik će imati kompletnu dokumentaciju, te će moći pokrenuti istu priču kao i s tvrđavom Barone, na apliciranje prema

europskim fondovima.

IDEALAN SCENARIJ

U idealnom scenariju, kad bi se moglo krenuti s konkretnim radovima na Svetom Ivanu?

Jasno mi je da ljudima najvažnije kad se prvi kamen iskopa, kad se prva lopata okrene, tek tada budu svjesni da se doista nešto radi. Međutim, moram naglasiti da je baš prikupljanje i izrada dokumenta-

cije najopširniji i najkompliciraniji dio svakog projekta. Jasno mi je da je taj dio posla ljudima uglavnom apstraktan, ali baš te papiri najviše umore. Ima par scenarija, naravno, i optimističnih i onih koji su to malo manje, možda i realniji. Ako sve bude kao po špagu i prodemo natječaj za mjesec dana, radnike na Baroneu imat ćemo već za pola godine, pošto je za tri mjeseca potpisivanje ugovora.

Što se tiče Svetog Ivana, išlo bi to otprilike ovako. Za četiri mjeseca gotova je dokumentacija, za aplikaciju prema fondovima treba još tri mjeseca, za natječaj još desetak mjeseci, za evaluaciju još par mjeseci. Dakle, za 15 mjeseci imat ćemo radnike i na Svetom Ivanu. Možda bude i pola godine više, ali vjerujem da bismo za tri i pol godine, osim Svetog Mihovila, mogli imati još dvije obnovljene i

Tanaja - mjesto koje građani često i rado posjećuju

Koji su sve sadržaji zamišljeni na tvrđavi Barone i Sv. Ivanu?

Zamišljeno je da Tanaja postane mjesto koje građani Šibenika i njihovi gosti često i rado posjećuju, dobro povezana s gradskim tkivom osvjetljenom i uređenom pješačkom i kolnom vezom te zračnim

tramvajem, odnosno žičarom koja bi spajala tvrđavu sa starim dijelom grada. Tvrđava će, također, dobiti šetnicu, trim i jogging stazu koje će u cijelosti okruživati povijesni objekt, a u prostor će se implementirati i vidilica s kafićem ili bistroom i terasom s odličnim pogledom na grad i šibenski zaljev.

E KULTURNE BAŠTINE JURAJ DALMATINAC'

Šibenik bi mogao

ĐENE TVRĐAVE ZMA I KULTURE!

Au-
tori projekta nazvali su sve to skupa KIDS Lab, po naški 'dječji laboratorij', koji bi zapravo imao dva najvažnija djela. Jedan je labirint na površini, na donjem dijelu tvrđave koja je dvoetažna, i koji je u jako lošem stanju, od ži-vice, visine dva i pol metra, sa sedam tematskih polja, u kojem bi se djeca mogla i 'izgubiti'

Zahvala zagrebačkim Šibenčanima

Iz Društva za očuvanje kulturne baštine 'Juraj Dalmatinac' zahvaljuju se Klubu Šibenčana u Zagrebu, posebice Zoranu Eraku na podršci koju im je iskazao tijekom organizacije javne prezentacije projekta u Novinarskom domu.

šibenskim utvrdama mora reinvestirati isključivo tamo gdje je zaraden, a to je opet u tvrđave, odnosno u povijesnu gradsku jezgru Šibenika. Novac zaraden na fortifikacijama tamo treba i ostati. Upravo je Dubrovnik tako radio, sve novce zaradene na gradskim bedemima ulagali su u obnovu istih, kao i drugih objekata u starom gradu. U ulice i fasade.

VELIKI POTENCIJAL ZA ZARADU

Koliko šibenske tvrđave uopće mogu biti profitabilne?

Potencijal je ogroman. Jednostavnom računom, samo ovog ljeta imali smo desetine tisuće posjetitelja doslovno na gradilištu tvrđave SvetoG Mihovila, bez ikakvog marketinga i dodatnih sadržaja. S dva mala putokaza toliko je ljudi posjetilo Sveti Mihovil. Uz malo marketinga ta se brojka mogla popet na stotine tisuća posjetitelja. Dodatnim sadržajima povećala bi se i cijena karte, pa više ne bi bila 20 kuna, već 50 do 100 kuna. Mislim da je lako zaključiti o kolikoj se zaradi radi, i kojim potencijalima s našim tvrđavama raspolažemo.

Problem ipak leži u lošoj prometnoj povezanosti do tvrđava Barone i Sveti Ivan. Složit ćete se da današnje ceste ne bi podnijele toliko broj gostiju.

Svi građani koji su se javili na naš javni poziv o prijedlozima sadržaja na Svetom Ivanu, ama baš svi su spomenuli žičare. Tko god dovede gore nekog prijatelja koji nije iz Šibenika, svi ti ljudi kažu da bi idealno bilo izgraditi žičaru do Tanaje, odnosno sv. Ivana. Takvu konfiguraciju terena malo tko ima, ne možete žičare raditi u Zadru. A i sami ti zračni tramvaji sami po sebi bili bi velika turistička atrakcija, u daljnjoj perspektivi i alternativni način javnog prijevoza. Zašto ne bi žičaru koristili i građani sa Šubičevca. Sad je tehnologija toliko napredovala, da bi te žičare mogle funkcionirati skoro cijelu godinu. A ne radi se o nekoj abnormalno visokoj investiciji, tu se radi o milijunima kuna, ne o milijunima eura. U perspektivi, idealno bi bilo sve šibenske tvrđave spojiti žičarama, i za to postoje uvjeti.

konzervirane tvrđave u funkciji, s implementiranim dodatnim sadržajima.

Tko bi upravljao tvrđavama Sveti Ivan i Barone, budući da znamo da je Sveti Mihovil Grad Šibenik dao na upravljanje Muzeju grada Šibenika?

Kad se naše društvo osnovalo, osnovali smo ga po uzoru na dubrovački model njihovog društva za upravljanje starinama.

Dakle, radi se o nevladinoj organizaciji, odnosno udruzi koja je savršeno desetljećima upravljala zidinama. Međutim, moram izraziti žaljenje što ovaj svijetli primjer prakse upravljanja kulturno povijesnim spomenicima nije prepoznat od strane političara. Evo, čujemo da se, nažalost, raskida ugovor s Društvom prijatelja dubrovačke starine. Mi smo u Šibeniku kopirali taj

model, i dokazali i na primjeru Šibenika da funkcionira. Imamo dobru suradnju s gradskim vlastima, i Grad je prepoznao naš kvalitetan rad. Dakle, gradska uprava će odrediti tko će upravljati tim tvrđavama, ali naravno da će Društvo i dalje biti uključeno u ovu priču. Kroz upravljanje Šibenik se mora brendirati kao grad tvrđava. Stav je Društva da se novac zaraden na